

ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНО-ПРИРОДНИЧИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН НЕРІДНОЮ МОВОЮ

**Технології розвитку критичного мислення в навчальному процесі
при вивченні хімії іноземними студентами підготовчих факультетів**

Бешенцева О.А.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

e-mail: beshentseva_o.a@mail.ru

Згідно із сучасними вимогами до освіти, довузівська підготовка студентів-іноземців повинна формувати цілісну систему універсальних знань, умінь та навичок, а також досвід самостійної діяльності і особистої відповідальності студентів, тобто ключові компетенції, що визначають сучасну якість змісту освіти.

Одна з сучасних технологій, яка дозволяє отримати зазначені компетенції – це технологія розвитку критичного мислення. Критичність розуму – це вміння людини об'єктивно оцінювати свої і чужі думки, ретельно і всебічно перевіряти всі висунуті положення та висновки.

Критичне мислення допомагає людині визначити власні пріоритети в особистому та професійному житті, передбачає прийняття індивідуальної відповідальності за зроблений вибір, підвищує рівень індивідуальної культури роботи з інформацією, формує вміння аналізувати і робити самостійні висновки, прогнозувати наслідки своїх рішень і відповідати за них, дозволяє розвивати культуру діалогу у спільній діяльності [1, 2]. Дані фактори зумовлюють актуальність технології розвитку критичного мислення.

Для успішного досягнення поставлених цілей я визначила наступні завдання:

- Сформувати у студентів-іноземців вміння і навички, як необхідні компоненти їх підготовки до життя в сучасному інформаційному просторі;
- Формувати критичний стиль мислення в процесі навчання хімії, розвиток умінь розуміти прихований сенс того чи іншого повідомлення;

- Розвивати навички самостійної роботи з навчальним матеріалом та інформацією;

- Формувати вміння орієнтуватися в джерелах інформації, знаходити, переробляти, передавати і отримувати необхідну інформацію, при цьому користуватися різними стратегіями при її обробці, відкидаючи непотрібну або невірну; відокремлювати головне від несуттєвого в тексті або мові.

У чому ж специфіка освітньої технології розвитку критичного мислення? По-перше, навчальний процес будується на науково-обґрунтованих закономірностях взаємодії особистості та інформації.

По-друге, фази цієї технології (виклик, осмислення, рефлексія) інструментально забезпечені таким чином, що викладач може бути максимально гнучким у кожній навчальній ситуації в кожен момент часу.

По-третє, стратегії технології дозволяють все навчання проводити на основі принципів співробітництва, спільного планування і осмисленості [2].

Існує певний алгоритм формування критичного мислення, що передбачає відповіді на такі питання.

1. Яка мета даної пізнавальної діяльності?
2. Що відомо?
3. Що робити?
4. Чи досягнута поставлена мета?

На практиці ефективність використання технології розвитку критичного мислення доводиться наступними показниками:

- Якість знань студентів-іноземців з хімії.
- Підвищення пізнавального інтересу до предмета:

Критичне мислення – це ціла філософія пошуку здорового глузду, для висунення нових можливостей.

Сьогодні випускник ХХІ століття повинен:

- Бути здатним до самоосвіти і самореалізації і творчої праці;

- Вміти адекватно оцінювати особливості соціального середовища, протистояти антигromадським явищам;
- Вміти аналізувати, обробляти, синтезувати і використовувати наукову інформацію;
- Володіти методами пізнання, проектування, конструювання та дослідження, творчого застосування;
- Бути комунікаційним, гнучким, контактним у різних соціальних групах і мінливих життєвих ситуаціях.

Дане завдання нелегка, але здійсненна.

Література:

1. Вукіна Н.В., Дементієвська Н.П. Критичне мислення: як цього навчати. – Х.: Основа, 2007. – 110 с.
2. Кроуфорд А, Саул В., Метью С., Макінстер Д. Технології розвитку критичного мислення учнів. – К.: Плеяди, 2006. – 217 с.

Поэлементный анализ успеваемости в процессе обучения иностранных студентов подготовительных факультетов вузов

Волосюк М.А.

Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет

e-mail: marina_andreevna@inbox.ru

Проценко Е.М.

*Харьковский национальный университет строительства и архитектуры,
г. Харьков, Украина*

Для адекватной оценки и постоянного контроля успехов в усвоении изучаемых дисциплин предлагается схема поэлементного анализа результатов обучения студентов по каждой теме изучаемой дисциплины. С этой целью преподаватель в начале изучения темы планирует обязательное усвоение студентами конкретных элементов знаний и умений по теме и вносит эти элементы в специально составленную таблицу, в которой, например, по горизонтали перечисляются выбранные элементы, а по вертикали указываются фамилии студентов конкретной группы. Для заполнения таблицы удобно использовать символы «+» - элемент усвоен, «-» - элемент не усвоен, ± - частично усвоен (требует доработки).